MUNDARI CHHABI BOHI

ঋঙ্কভয্বক্সস ভবভস্ং

मुन्डारी लिपि

ক্ক	ক্ষ্ণ	ক্ষ	ঙ	এ	
ব	হ্ন	ভ	ঔ	ঐ	
স	ক্ষ্ণ	ঘ্ন	ঙ	ষ	
ঙ্ক	ম	ঙ	ল	ক্ল	
ং	ঘ	গ	ঙ্ক	ভ্	গ্ল	গ্ভ

ঞক্ষএ

ঞ্ছ	ং	▮	ল্ল

ক্ষরভরলব

০ ১ ২ ৩ ৪ ৫ ৬ ৭ ৮ ৯

০ ১ ২ ৩ ৪ ৫ ৬ ৭ ৮ ৯

ଙ୍କଙ୍କଭଯ୍ୟବକ୍ସସ ଭବଭସ

ମୁଣ୍ଡାରୀ ବାନି

କ୍ଷ ଅ	କ୍ଷ୍ଣ ଅପ୍	କ୍ଷ୍ମ ଅଲ୍	ଛ ଅୟ୍	ଏ ଅଂ	
ବ ଆ	ହ ଆଜ୍	ଭ ଆବ୍	ଔ ଆଞ୍ଜ୍	ଐ ଆଃ	
ସ ଇ	ହ୍ମ ଇସ୍	ୟ୍ ଇଡ୍	ଞ ଇତ୍	ଷ ଇହ୍	
ଙ୍କ ଉ	ମ ଉଚ୍	ଊ ଉଦ୍	ଳ ଉକ୍	କ୍ର ଉର୍	
ର ଏ	ଘ ଏଣ୍	ଶ ଏଗ୍	ଙ୍କ ଏମ୍	ଭ ଏନ୍	ଗ୍ଧ ଏଟ୍	ଖ ଏଲ୍

ToG ତଂ

ଚ୍ଛ ମୁଁହର୍ ତଂ	ର ତୟ୍ଧର୍ ତଂ	ା ଇକିର୍ ତଂ	ଲ୍ଲ ଅଜଦ୍ ତଂ

କ୍ଷରଭରଳବ
ସଂଖ୍ୟା

୦	୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯
୦	୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯
ଶୂନ୍	ମଦ୍	ବାର୍	ଆପି	ଉପୁନ୍	ମଣେ	ତୁରି	ଏୟା	ଇରାଲ୍	ଆରେ

କ୍ଷ – କ୍ଷକ୍ଷଭକ୍ଷମସଓ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅକ୍ଷର ପୂର୍ବରେ କ୍ଷ ଯୋଗ କରି ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା :-

କ୍ଷକ୍ଷ ଓପ୍ / **ଅପ୍**	କ୍ଷକ୍ଷ ଓଲ୍ / **ଅଲ୍**	କ୍ଷଇ ଓୟ୍ / **ଅୟ୍**	କ୍ଷଏ ଓଁ / **ଅଂ**	କ୍ଷହ ଓଜ୍ / **ଅଜ୍**	କ୍ଷଭ	କ୍ଷଐ
କ୍ଷଐ ଓ : / **ଅଃ**	କ୍ଷସ୍ୱ ଓସ୍ / **ଅସ୍**	କ୍ଷଡ୍ୱ ଓଡ୍ / **ଅଡ୍**	କ୍ଷତ୍ୱ ଓତ୍ / **ଅତ୍**	କ୍ଷଷ୍ଠ ଓହ୍ / **ଅହ୍**	କ୍ଷମ ଓଚ୍ / **ଅଚ୍**	କ୍ଷଉ
କ୍ଷକ ଓକ୍ / **ଅକ୍**	କ୍ଷର୍ୱ ଓର୍ / **ଅର୍**	କ୍ଷଣ୍ୱ ଓଣ୍ / **ଅଣ୍**	କ୍ଷଗ ଓଗ୍ / **ଅଗ୍**	କ୍ଷଙ୍କ ଓମ୍ / **ଅମ୍**	କ୍ଷଭ ଓନ୍ / **ଅନ୍**	କ୍ଷଟ୍ୱ ଓଟ୍ / **ଅଟ୍**
କ୍ଷଳ ଓଳ୍ / **ଅଲ୍**						

ମୁଣ୍ଡାରୀ ରୁ ହିନ୍ଦୀ ଏବଂ ଓଡିଆ ର ରୂପାନ୍ତର :-

ଳକ୍ଷ କ / କ	ଳଷକ୍ଷ ख / ଖ	ଶକ୍ଷ ग / ଗ	ଶଷକ୍ଷ घ / ଘ	ମକ୍ଷ च / ଚ	ମଷକ୍ଷ छ / ଛ	ହକ୍ଷ ज / ଜ
ହଷକ୍ଷ झ / ଝ	ସ୍ୱକ୍ଷ ट / ଟ	ସ୍ୱଷକ୍ଷ ठ / ଠ	ୟକ୍ଷ ड / ଡ	ୟଷକ୍ଷ ढ / ଢ	ଘକ୍ଷ ण / ଣ	ଞକ୍ଷ त / ତ
ଞଷକ୍ଷ थ / ଥ	ଉକ୍ଷ द / ଦ	ଉଷକ୍ଷ ध / ଧ	ଭକ୍ଷ न / ନ	କ୍ତ୍ରକ୍ଷ प / ପ	କ୍ତ୍ରଷକ୍ଷ फ / ଫ	ଭକ୍ଷ ब / ବ
ଭଷକ୍ଷ भ / ଭ	ଙ୍କକ୍ଷ म / ମ	କ୍ସକ୍ଷ र / ର	ଖକ୍ଷ ळ / ଳ	ସ୍ୱକ୍ଷ स / ସ	ଷକ୍ଷ ह / ହ	ଛକ୍ଷ य / ୟ
କ୍ଷକ୍ଷ ल / ଲ						

କ୍ଷ

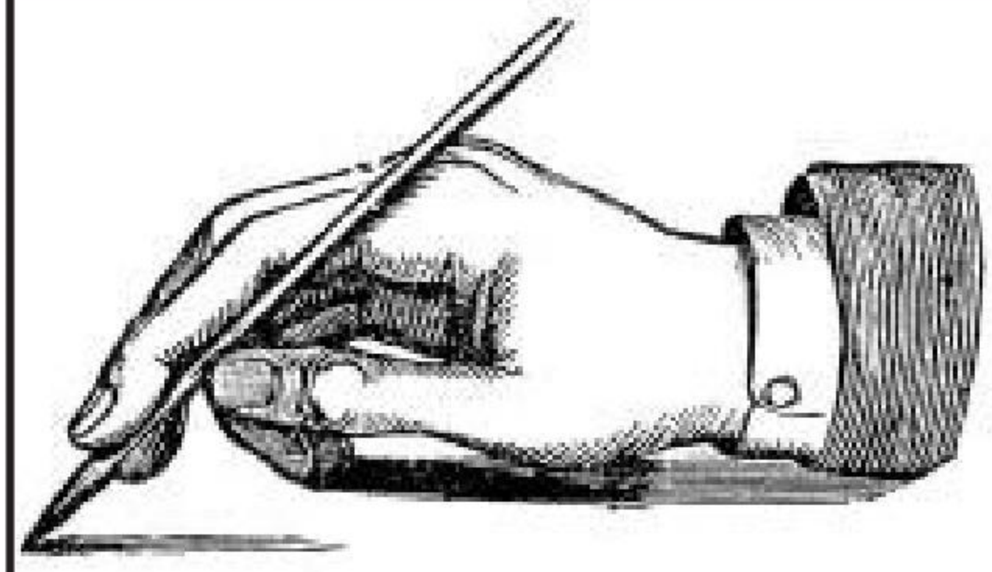

କ୍ଷକ୍ଷ

ଷକ୍ଷଭ

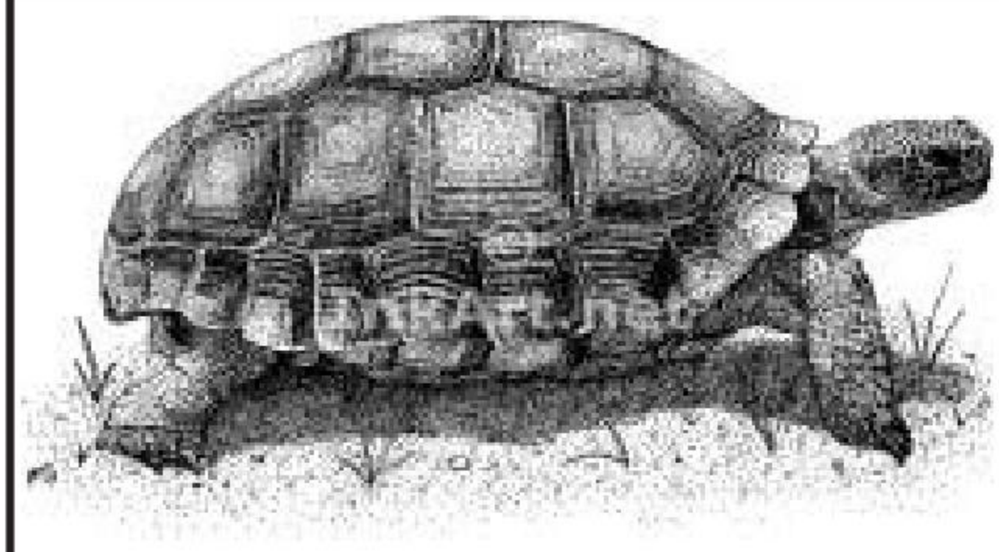

ଷକ୍ଷକ୍ର

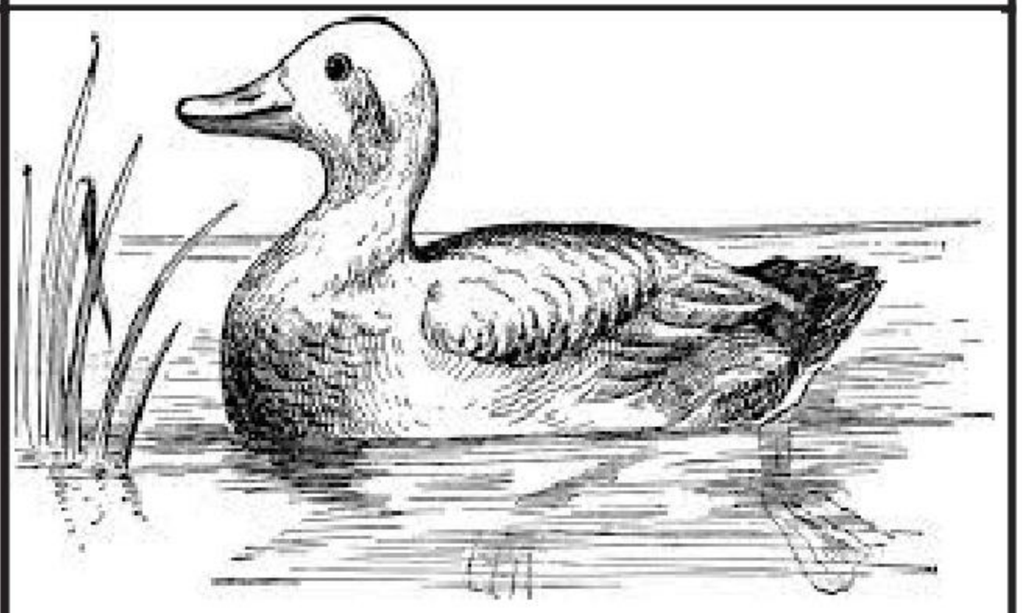

ଳକ୍ଷଯୁକ୍ଷ

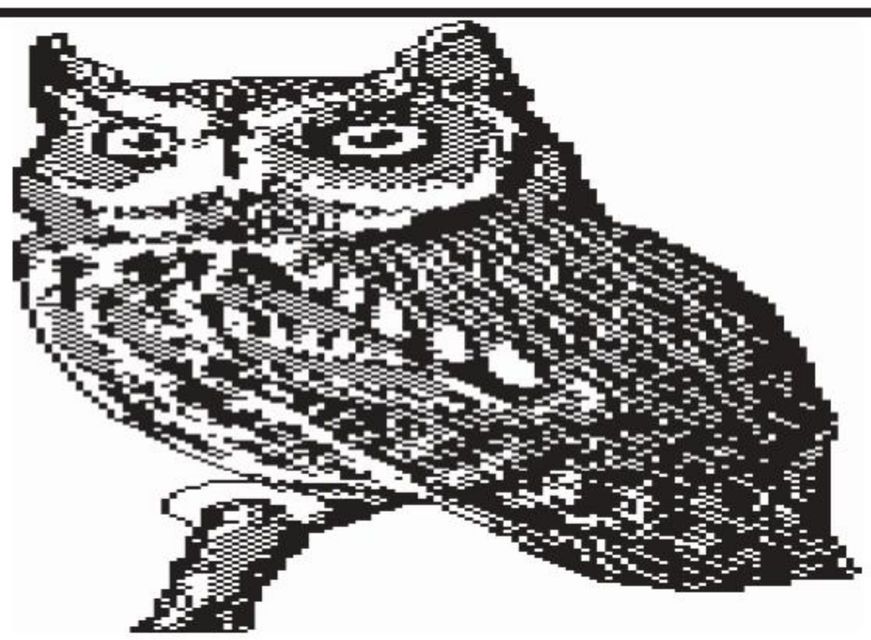

ଳକ୍ଷଳକ୍ଷକ୍ର

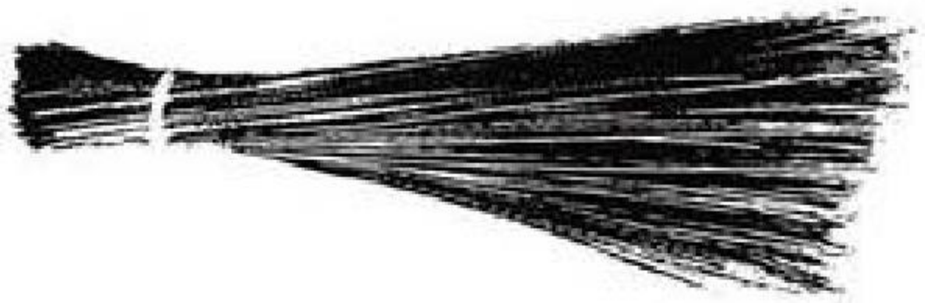

ହକ୍ଷଭକ୍ଷଐ

a - punuc i D

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅକ୍ଷର ପୂର୍ବରେ a ଯୋଗ କରି ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା :-

ବକ୍ଟ୍ର आप् / आप्	ବକ୍ଷ आल् /आल्	ବଚ୍ଚ आय् /आय्	ବଏ आं / अं	ବହ୍ନ आज् /आज्	ବଭ	ବଔ
ବଐ आ : / आः	ବସ୍ତ୍ର आस् /आस्	ବଯ୍ୟ आड् / आड्	ବଞ୍ଚ आत् / आत्	ବଷ୍ଠ आह् / आह्	ବମ आच् /आच्	ବଉ
ବଳ आक् /आक्	ବକ୍ସ आर् / आर्	ବଘ୍ନ आण् /आण्	ବଗ୍ନ आग् / आग्	ବଙ୍କ आम् /आम्	ବଭ आन् / आन्	ବଗ୍ଧ आट् / आट्
ବଖ आळ् /आल्						

ମୁଣ୍ଡାରୀ ରୁ ହିନ୍ଦୀ ଏବଂ ଓଡିଆ ର ରୂପାନ୍ତର :-

ଳବ का / का	ଳଷବ खा / खा	ଶବ गा / गा	ଶଷବ घा / घा	ମବ चा / चा	ମଷବ छा / छा	ହବ जा / जा
ହଷବ झा / झा	ଟ୍ସବ टा / टा	ଟ୍ସଷବ ठा / ठा	ଡ୍ୟବ डा / डा	ଡ୍ୟଷବ ढा / ढा	ଘବ णा / णा	ଞବ ता / ता
ଞଷବ था / था	ଉବ दा / दा	ଉଷବ धा / धा	ଭବ ना / ना	କ୍ଟ୍ରବ पा / पा	କ୍ଟ୍ରଷବ फा / फा	ଭବ बा / बा
ଭଷବ भा / भा	ଙ୍କବ मा / मा	କ୍ସବ रा / रा	ଖବ ळा / ला	ଟ୍ସବ सा / सा	ଷବ हा / हा	ଛବ या / य
କ୍ଷବ ला / ला						

ଵ

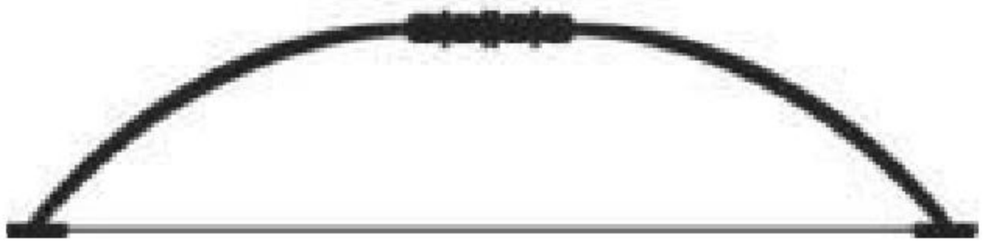

ଵଐ

ଵଖଐ

ଵଭଵଭ

ଵଖଗଙ୍ଗ

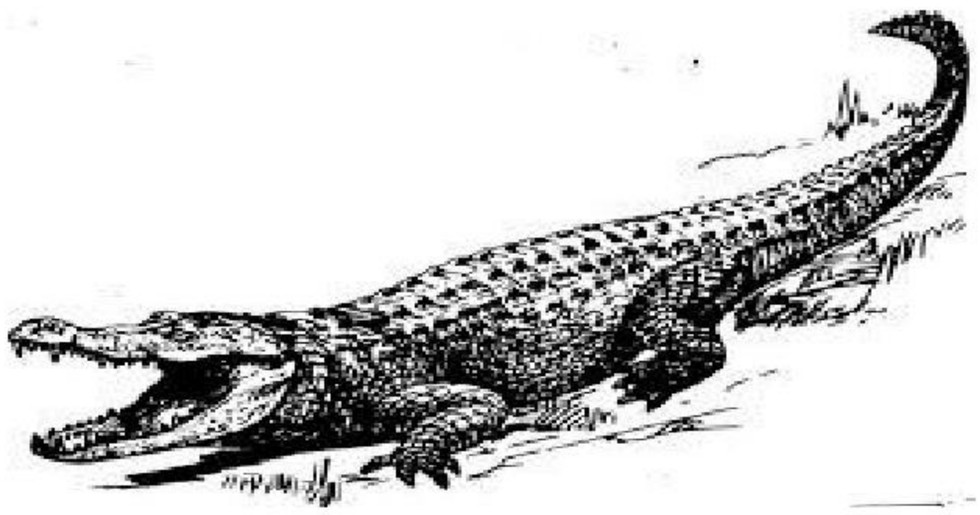

ଵଞଵଚଵଭ

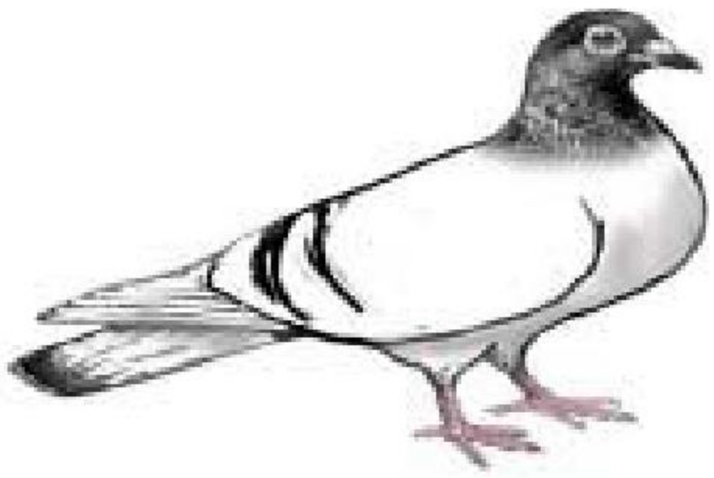

ଵଛଵଜ୍ଝଵଚ

ସ - କ୍ତ୍ରଙ୍କଭଙ୍କମସଓ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅକ୍ଷର ପୂର୍ବରେ i ଯୋଗ କରି ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା :-

ସକ୍ତ୍ର ଇପ୍ / ଇପ୍	ସକ୍ଷ ଇଲ୍ /ଇଲ୍	ସଚ୍ଚ ଇୟ୍ /ଇୟ୍	ସଏ ଇଂ / ଇଂ	ସହ୍ନ ଇଜ୍ /ଇଜ୍	ସଭ	ସଔ
ସଐ ଇ : / ଇଃ	ସତ୍ତ୍ୱ ଇସ୍ /ଇସ୍	ସନ୍ଧ୍ୟ ଇଡ୍ / ଇଡ୍	ସଞ୍ଚ ଇତ୍ / ଇତ୍	ସଷ୍ଟ ଇହ୍ / ଇହ୍	ସମ ଇଚ୍ /ଇଚ୍	ସଓ
ସଳ ଇକ୍ /ଇକ୍	ସକ୍ସ୍ର ଇର୍ / ଇର୍	ସଘ ଇଣ୍ /ଇଣ୍	ସଗ ଇଗ୍ / ଇଗ୍	ସଙ୍କ ଇମ୍ /ଇମ୍	ସଭ ଇନ୍ / ଇନ୍	ସଗ୍ଧ ଇଟ୍ / ଇଟ୍
ସଖ ଇଳ୍ /ଇଲ୍						

ମୁଣ୍ଡାରୀ ରୁ ହିନ୍ଦୀ ଏବଂ ଓଡିଆ ର ରୂପାନ୍ତର :-

ଳସ କି / କି	ଳଷସ ଖି / ଖି	ଶସ ଗି / ଗି	ଶଷସ ଘି / ଘି	ମସ ଚି / ଚି	ମଷସ ଛି / ଛି	ହସ ଜି / ଜି
ହଷସ ଝି / ଝି	ଗ୍ଧସ ଟି / ଟି	ଗ୍ଧଷସ ଠି / ଠି	ୟସ ଡି / ଡି	ୟଷସ ଢି / ଢି	ଘସ ଣି / ଣି	ଞସ ତି / ତି
ଞଷସ ଥି / ଥି	ଉସ ଦି / ଦି	ଉଷସ ଧି / ଧି	ଭସ ନି / ନି	କ୍ତ୍ରସ ପି / ପି	କ୍ତ୍ରଷସ ଫି / ଫି	ଭସ ବି / ବି
ଭଷସ ଭି / ଭି	ଙ୍କସ ମି / ମି	କ୍ସ୍ରସ ରି / ରି	ଖସ ଳି / ଳି	ଗ୍ଧସ ସି / ସି	ଷସ ହି / ହି	ଛସ ୟି / ୟି
କ୍ଷସ ଲି / ଲି						

ବ

ପକ୍ଷ

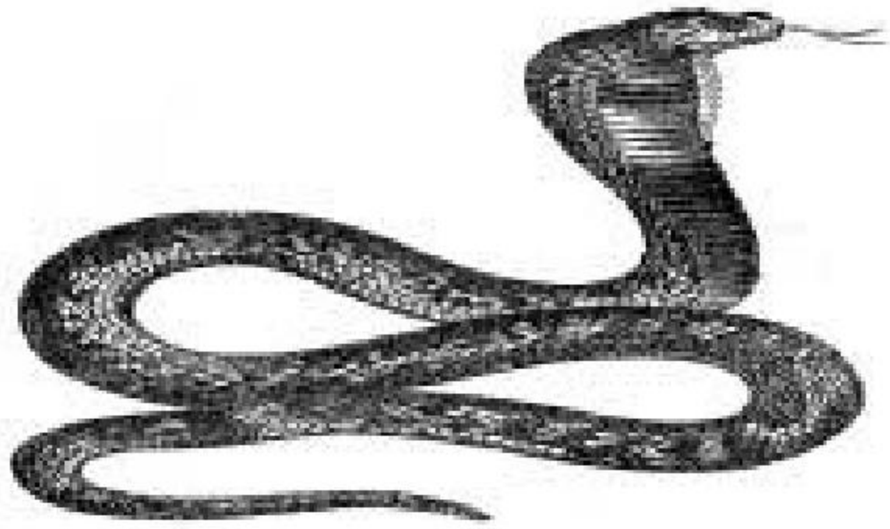

ଭସଏ

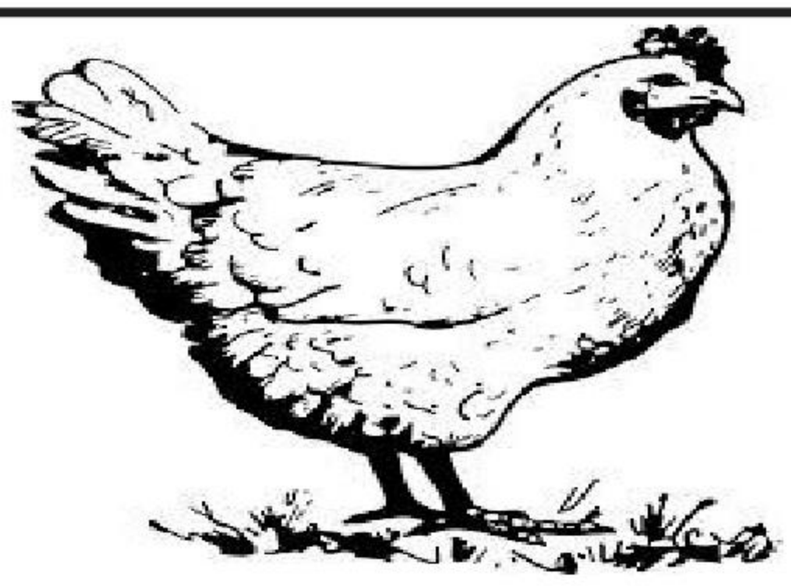

ଘସଙ୍କ

ସଙ୍କ୍ରପକ୍ଷ

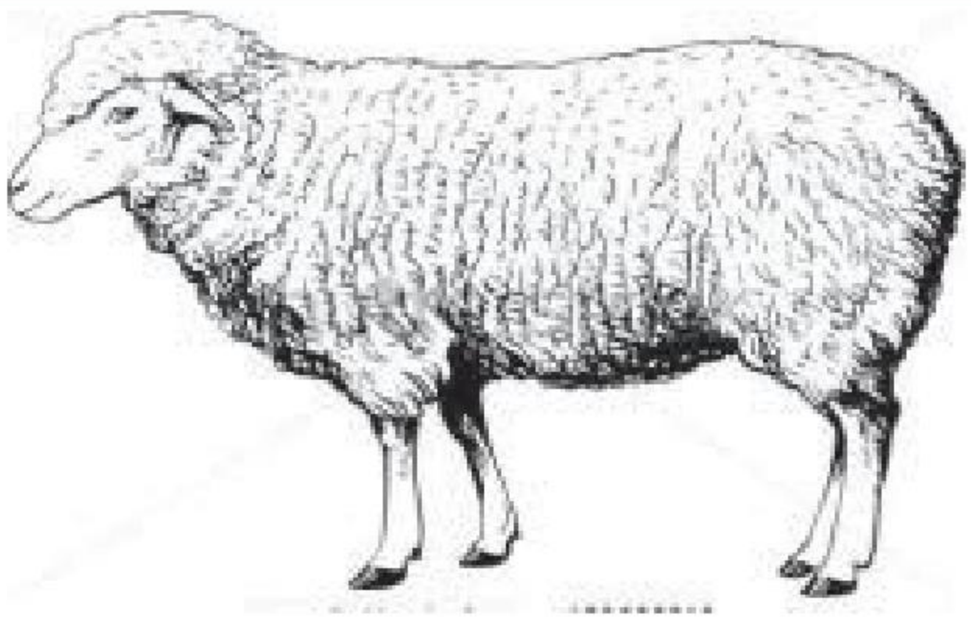

ଙ୍କସନ୍ଧସ

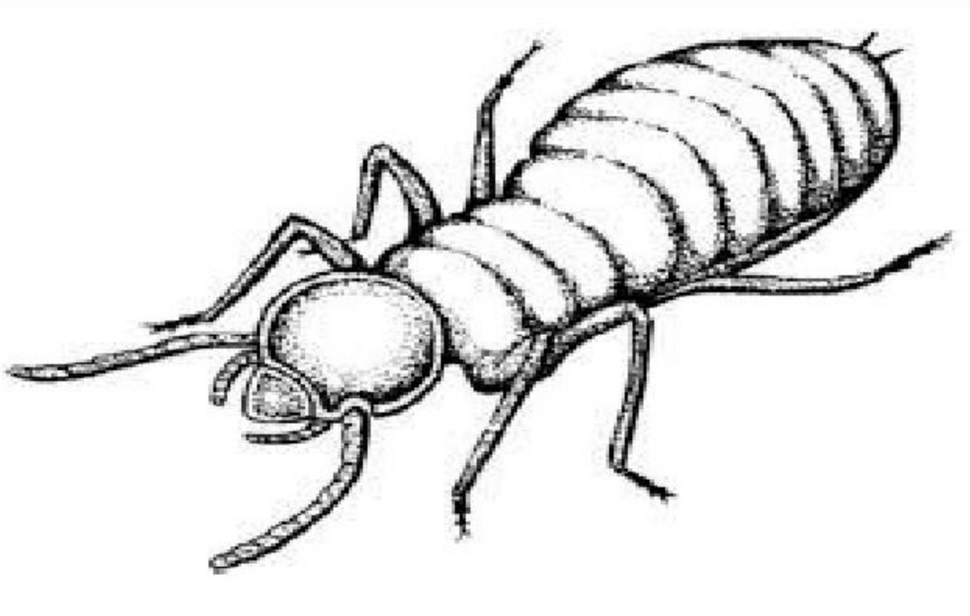

ଭସଓସକ୍ତ୍ର

ଙ୍କ – କ୍ଟ୍ରଙ୍କଭଙ୍କମସଓ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅକ୍ଷର ପୂର୍ବରେ ∪ ଯୋଗ କରି ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା :-

ଙ୍କକ୍ଟ୍ର ଉପ୍ / **ଉପ୍**	ଙ୍କକ୍ଷ ଉଲ୍ /**ଉଲ୍**	ଙ୍କଛ ଉୟ୍ /**ଉୟ୍**	ଙ୍କଏ ଉଂ / **ଉଂ**	ଙ୍କହ୍ନ ଉଜ୍ /**ଉଜ୍**	ଙ୍କଭ	ଙ୍କଐ
ଙ୍କଐ ଉ : / **ଉଃ**	ଙ୍କତ୍ସ ଉସ୍ /**ଉସ୍**	ଙ୍କଯ୍ ଉଡ୍ / **ଉଡ୍**	ଙ୍କଞ ଉତ୍ / **ଉତ୍**	ଙ୍କଷ ଉହ୍ / **ଉହ୍**	ଙ୍କମ ଉଚ୍ /**ଉଚ୍**	ଙ୍କଓ
ଙ୍କଳ ଉକ୍ /**ଉକ୍**	ଙ୍କକ୍ର ଉର୍ / **ଉର୍**	ଙ୍କଘ ଉଣ୍ /**ଉଣ୍**	ଙ୍କଗ ଉଗ୍ / **ଉଗ୍**	ଙ୍କଙ୍କ ଉମ୍ /**ଉମ୍**	ଙ୍କଭ ଉନ୍ / **ଉନ୍**	ଙ୍କତ୍ୱ ଉଟ୍ / **ଉଟ୍**
ଙ୍କଖ ଉଳ୍ /**ଉଲ୍**						

ମୁଣ୍ଡାରୀ ରୁ ହିନ୍ଦୀ ଏବଂ ଓଡିଆ ର ରୂପାନ୍ତର :-

ଳଙ୍କ କୁ / **କୁ**	ଳଷଙ୍କ ଖୁ / **ଖୁ**	ଶଙ୍କ ଗୁ / **ଗୁ**	ଶଷଙ୍କ ଘୁ / **ଘୁ**	ମଙ୍କ ଚୁ / **ଚୁ**	ମଷଙ୍କ ଛୁ / **ଛୁ**	ହଙ୍କ ଜୁ / **ଜୁ**
ହଷଙ୍କ ଝୁ / **ଝୁ**	ତ୍ସଙ୍କ ଟୁ / **ଟୁ**	ତ୍ସଷଙ୍କ ଠୁ / **ଠୁ**	ଡ୍ୟଙ୍କ ଡୁ / **ଡୁ**	ଡ୍ୟଷଙ୍କ ଢୁ / **ଢୁ**	ଘଙ୍କ ଣୁ / **ଣୁ**	ଞଙ୍କ ତୁ / **ତୁ**
ଞଷଙ୍କ ଥୁ / **ଥୁ**	ଉଙ୍କ ଦୁ / **ଦୁ**	ଉଷଙ୍କ ଧୁ / **ଧୁ**	ଭଙ୍କ ନୁ / **ନୁ**	କ୍ଟ୍ରଙ୍କ ପୁ / **ପୁ**	କ୍ଟ୍ରଷଙ୍କ ଫୁ / **ଫୁ**	ଭଙ୍କ ବୁ / **ବୁ**
ଭଷଙ୍କ ଭୁ / **ଭୁ**	ଙ୍କଙ୍କ ମୁ / **ମୁ**	କ୍ରଙ୍କ ରୁ / **ରୁ**	୰ଙ୍କ ଳୁ / **ଳୁ**	ତ୍ୱଙ୍କ ସୁ / **ସୁ**	ଷଙ୍କ ହୁ / **ହୁ**	ଛଙ୍କ ୟୁ / **ୟୁ**
କ୍ଷଙ୍କ ଲୁ / **ଲୁ**						

ଙ୍କା

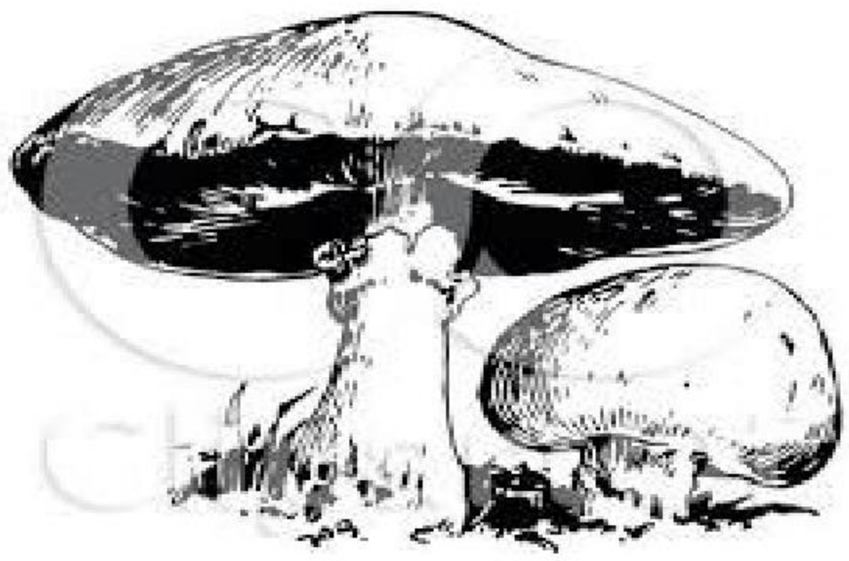

ଙ୍କାଉ

ଙ୍କାକ୍ଷସ

ଗଙ୍କାଯୁଙ୍କା

କ୍ରଙ୍କାଞ୍ଚଙ୍କା

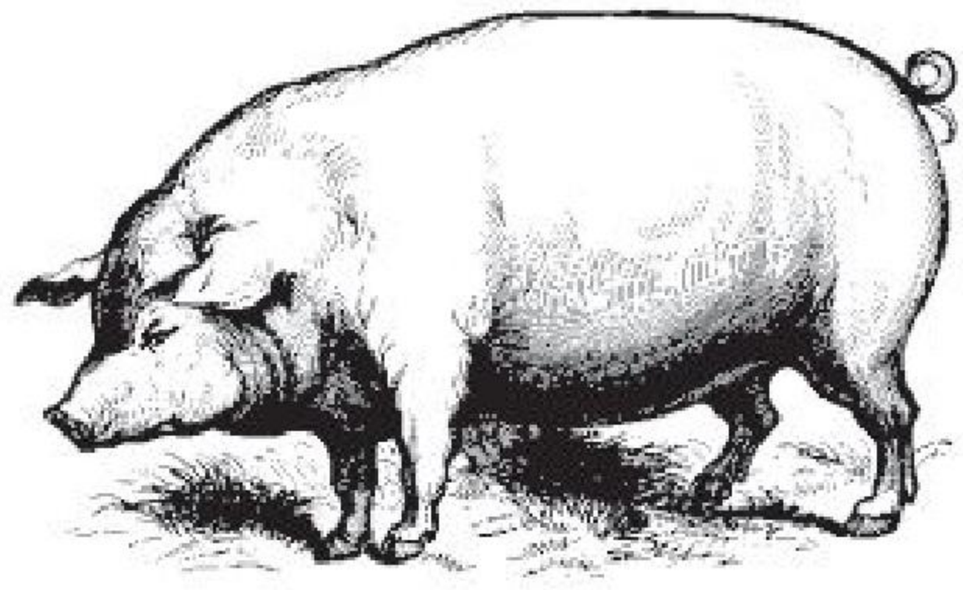

ଘ୍ଟଙ୍କାଳଙ୍କାକ୍ରସ

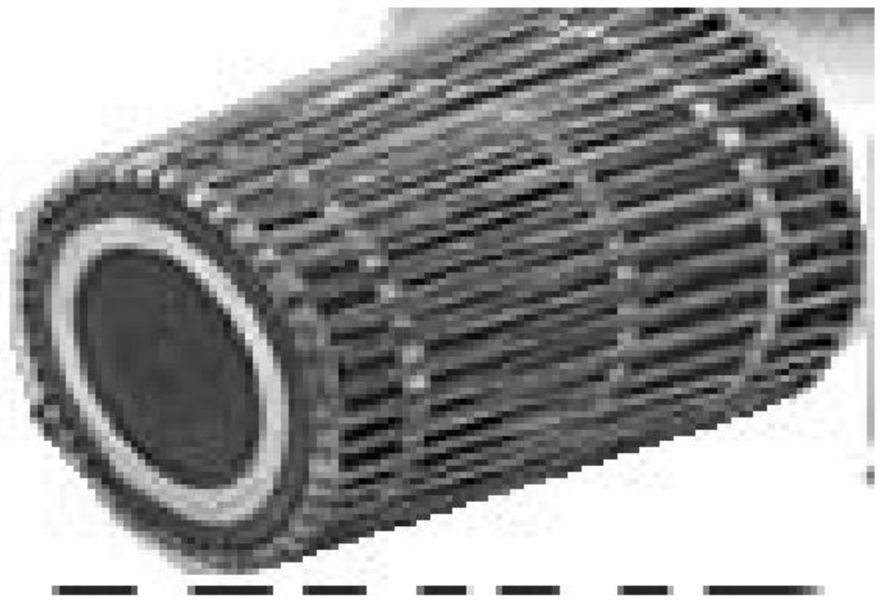

ଓଙ୍କାଙ୍କାବଏ

ର – କ୍ଟ୍ରଙ୍କଭଙ୍କମସଓ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅକ୍ଷର ପୂର୍ବରେ e ଯୋଗ କରି ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା :-

ରକ୍ଟ୍ର ଏପ୍ / **ଏପ୍**	ରକ୍ଷ ଏଲ୍ /**ଏଲ୍**	ରଚ୍ଚ ଏୟ୍ /**ଏୟ୍**	ରଏ ଏଂ / **ଏଂ**	ରହ୍ନ ଏଜ୍ /**ଏଜ୍**	ରଭ	ରଔ
ରଐ ଏ : / **ଏଃ**	ରଣ୍ଟ୍ର ଏସ୍ /**ଏସ୍**	ରନ୍ୟ୍ ଏଡ୍ / **ଏଡ୍**	ରଞ୍ଚ ଏତ୍ / **ଏତ୍**	ରଷ୍ଟ ଏହ୍ / **ଏହ୍**	ରମ ଏଚ୍ /**ଏଚ୍**	ରଉ
ରଳ ଏକ୍ /**ଏକ୍**	ରକ୍ଟ୍ର ଏର୍ / **ଏର୍**	ରଘ ଏଣ୍ /**ଏଣ୍**	ରଗ ଏଗ୍ / **ଏଗ୍**	ରଙ୍କ ଏମ୍ /**ଏମ୍**	ରଭ ଏନ୍ / **ଏନ୍**	ରଗ୍ଟ୍ର ଏଟ୍ / **ଏଟ୍**
ରଖ ଏଳ୍ /**ଏଲ୍**						

ମୁଣ୍ଡାରୀ ରୁ ହିନ୍ଦୀ ଏବଂ ଓଡିଆ ର ରୂପାନ୍ତର :-

ଳର के / **କେ**	ଳଷର खे / **ଖେ**	ଶର गे / **ଗେ**	ଶଷର घे / **ଘେ**	ମର चे / **ଚେ**	ମଷର छे / **ଛେ**	ହର जे / **ଜେ**
ହଷର झे / **ଝେ**	ଟ୍ଟର टे / **ଟେ**	ଠ୍ଠର ठे / **ଠେ**	ଡ୍ୟର डे / **ଡେ**	ଢ୍ୟଷର ढे / **ଢେ**	ଘର णे / **ଣେ**	ତ୍ତର ते / **ତେ**
ଥଷର थे / **ଥେ**	ଦର दे / **ଦେ**	ଧଷର धे / **ଧେ**	ନର ने / **ନେ**	ପ୍ତର पे / **ପେ**	ଫ୍ଟ୍ଷର फे / **ଫେ**	ବର बे / **ବେ**
ଭଷର भे / **ଭେ**	ମ୍ଟ୍ର मे / **ମେ**	ର୍ତ୍ର रे / **ରେ**	ଳ୍ୟର ळे / **ଳେ**	ସ୍ତ୍ର से / **ସେ**	ଷର हे / **ହେ**	ଚ୍ଚର ये / **ଯେ**
କ୍ଷର ले / **ଲେ**						

ଓ

ଙ୍କରଉ

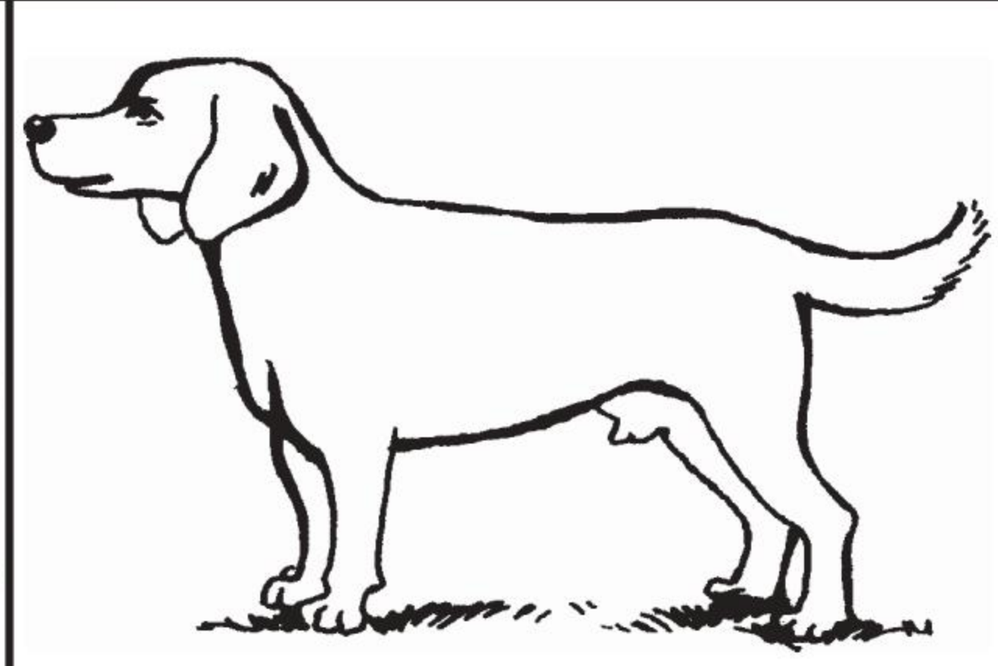

ଘ୍ଟରଞ୍ତବ

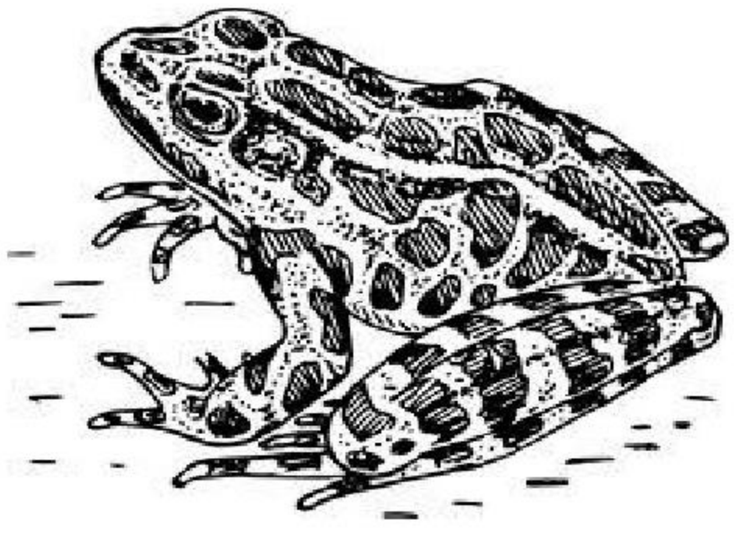

ମଚ୍ଛଳର

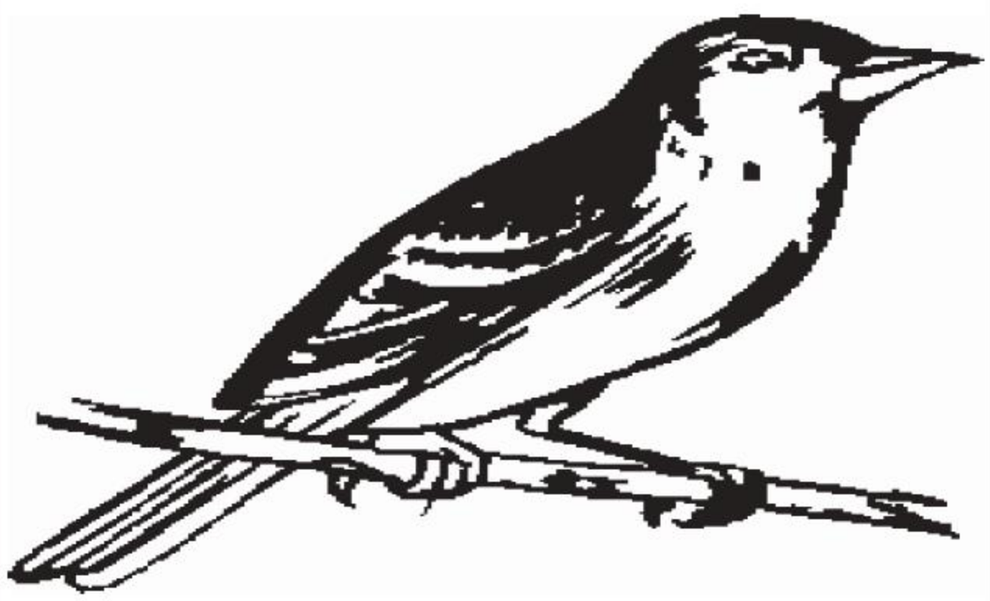

ମରଘର

ଳରଛବଉ

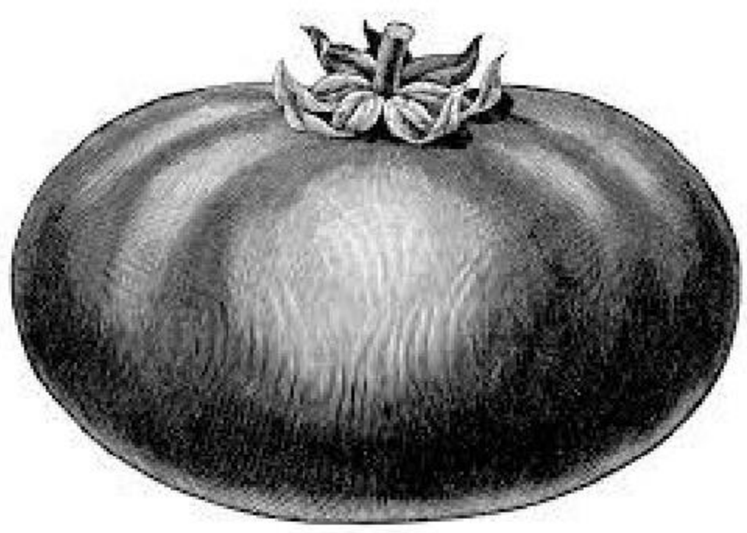

ଭରକ୍ଷବଞ୍ତସ

କ୍ଟଖିବଐ

ବଖିଗକ୍ଟଙ୍କ

ସକ୍ଟ୍ରସକ୍ଷ

ଙ୍କମଙ୍କଓ

ଉରଛବ

କ୍ରଙ୍କଞ୍ଜଙ୍କଂ

କ୍ଷୀରଦୀ

ବୀଣକଚ୍ଛଙ୍କ

ସଚ୍ଛସକ୍ଷ

ଙ୍କମଙ୍କଓ

ଉରଚ୍ଛବ

କ୍ରଙ୍କଞ୍ଜଙ୍କ

"ମୁଁହର୍ ଙ"ର ବ୍ୟବହାର

ମୁଣ୍ଡାରୀ ଭାଷାରେ "ମୁଁ" ଶବ୍ଦ ର ଓଡିଆ ଅର୍ଥ ହେଉଛି "ନାକ" । ତେଣୁ ନାକ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚାରିତ ଶବ୍ଦ ଗୁଡିକ ପାଇଁ (ꞁ) "ମୁଁହର୍ ଙ" କୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ବିଶେଷ ଭାବରେ ଓଡିଆ ଁ (ଚନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ) ବଦଳରେ (ꞁ) "ମୁଁହର୍ ଙ" କୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

ଯେପରିକି :-

କ୍ଚ୍ଛ ଅଁ	ବ୍ଚ୍ଛ ଆଁ	ସ୍ଚ୍ଛ ଇଁ	ଙ୍ଚ୍ଛ ଉଁ	ର୍ଚ୍ଛ ଏଁ
ଳ୍କ୍ଚ୍ଛ꞉ କଁ	ଳ୍ବ୍ଚ୍ଛ କାଁ	ଳ୍ସ୍ଚ୍ଛ କିଁ	ଳ୍ଙ୍ଚ୍ଛ କୁଁ	ଳ୍ର୍ଚ୍ଛ କେଁ

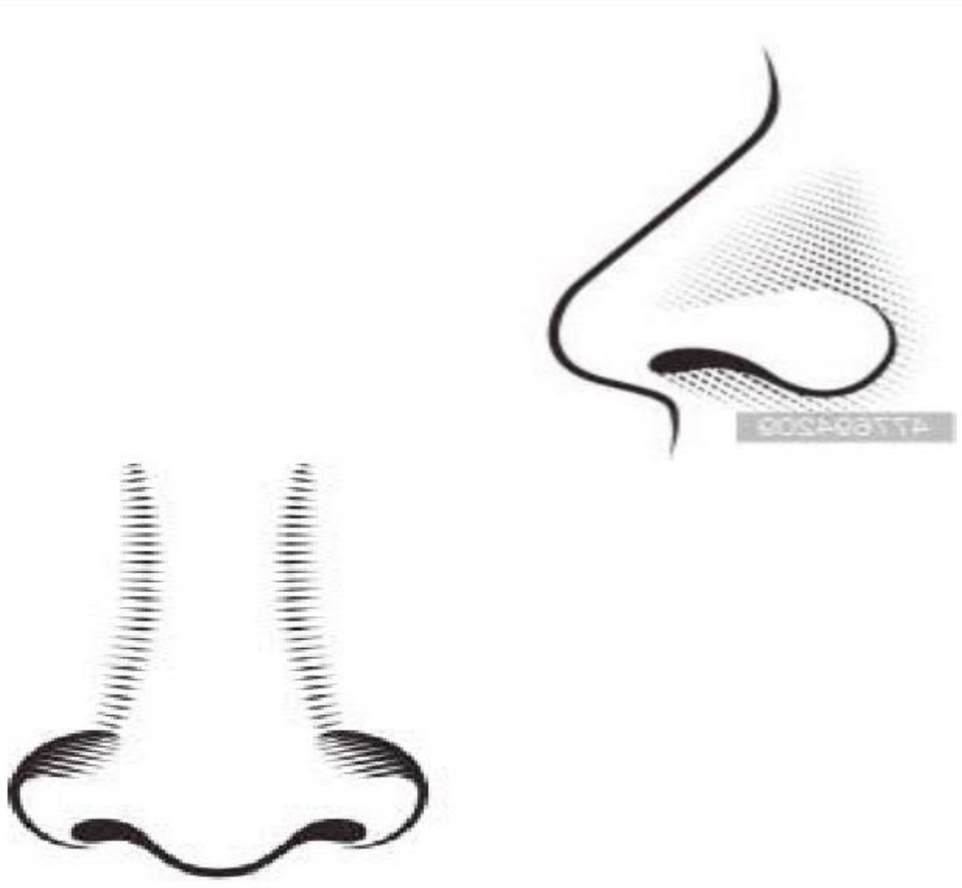

ଙାଙାଁଚ୍ଛ

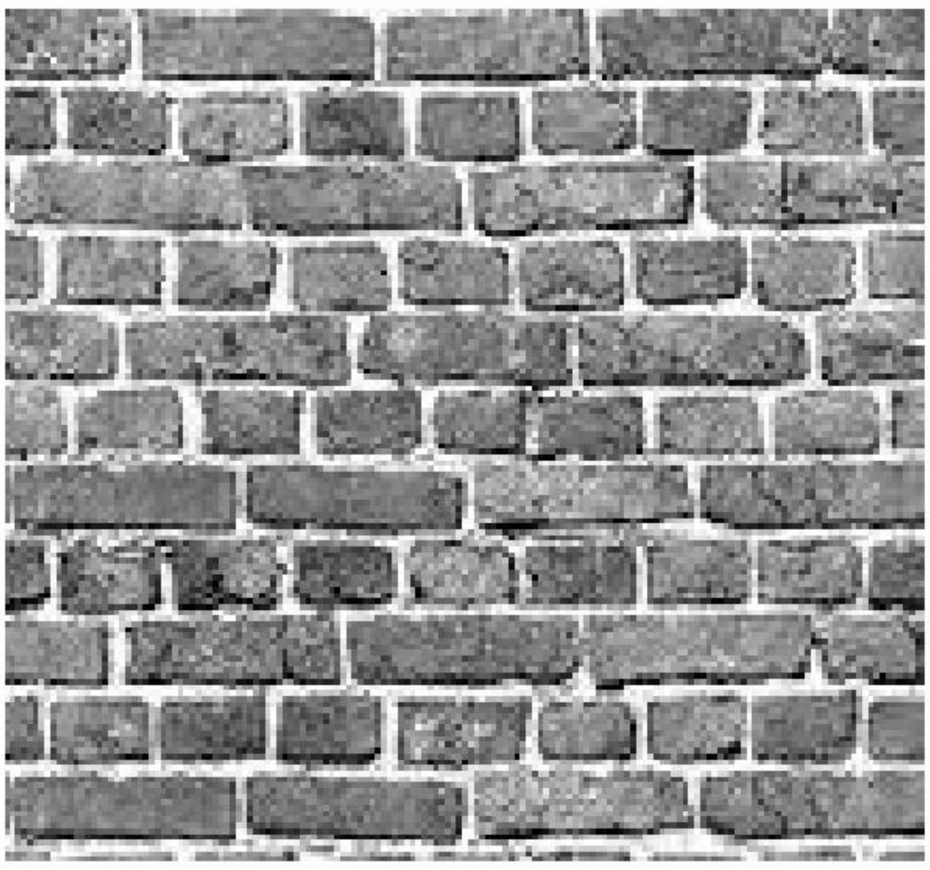

ଳବ୍ଚ୍ଛଓ

ି "ତୟର୍ ତଂ"ର ବ୍ୟବହାର

ମୁଣ୍ଡାରୀ ଭାଷାରେ ଦୀର୍ଘ ଉଚ୍ଚାରଣ ପାଇଁ (ି) "ତୟର୍ ତଂ" କୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଏହାକୁ o, a, i, u, e ଆଦି ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

ଯେପରିକି :- oି, aି, iି, uି, eି

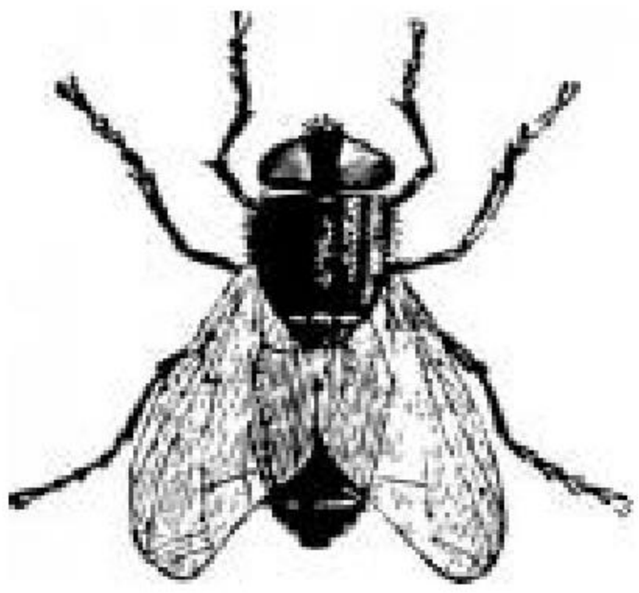

କ୍ରିଚ୍ଚର

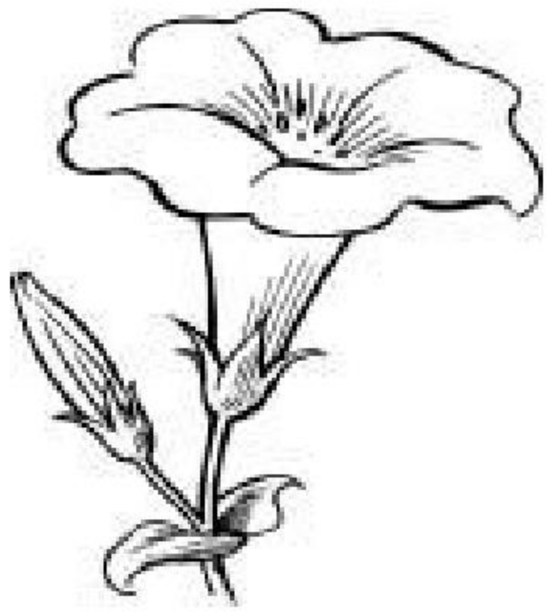

ଭବର

ଘ୍ରବରକ୍ର

ଞସର

▮ "ଇକିର୍ ତଂ"ର ବ୍ୟବହାର

"ୱ୍ୱ" ଫଳା ପାଇଁ (▮) "ଇକିର୍ ତଂ" କୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଏହାକୁ o, a, i, u, e ଆଦି ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

ଯେପରିକି :-

କ୍ଟଙ୍ଗଂ ୱ୍ୱ	ବଙ୍ଗଂ ୱ୍ୱା	ସଙ୍ଗଂ ୱ୍ୱି	ଙ୍ଗଙ୍ଗଂ ୱ୍ୱୁ	ew ୱ୍ୱେ
ଳକ୍ଟଙ୍ଗଂ କ୍ୱ	ଳବଙ୍ଗଂ କ୍ୱା	ଳସଙ୍ଗଂ କ୍ୱି	ଳଙ୍ଗଙ୍ଗଂ କ୍ୱୁ	ଳରଙ୍ଗଂ କ୍ୱେ

f "ଅଜଦ୍ ତଂ"ର ବ୍ୟବହାର

ଙ୍ଗଙ୍ଗଭଯ୍ବକ୍ସସ ଭବଭସ (ମୁଣ୍ଡାରୀ ବର୍ଣ୍ଣମାଳା) ରେ ଦୁଇଟି ଅର୍ଦ୍ଧ ଉଚ୍ଚାରିତ ଅକ୍ଷର ରହିଛି । ସେ ଦୁଇଟି ହେଉଛି :- ଭ ଏବଂ ଉ .

b - ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 'ବ୍' ନୁହେଁ ।

D - ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 'ଦ୍' ନୁହେଁ ।

ଏମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 'ବ୍' ଏବଂ 'ଦ୍' କରିବା ପାଇଁ f କୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

bf - ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 'ବ୍' ଅଟେ।

Df - ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 'ଦ୍' ଅଟେ।

କ୍ଷ

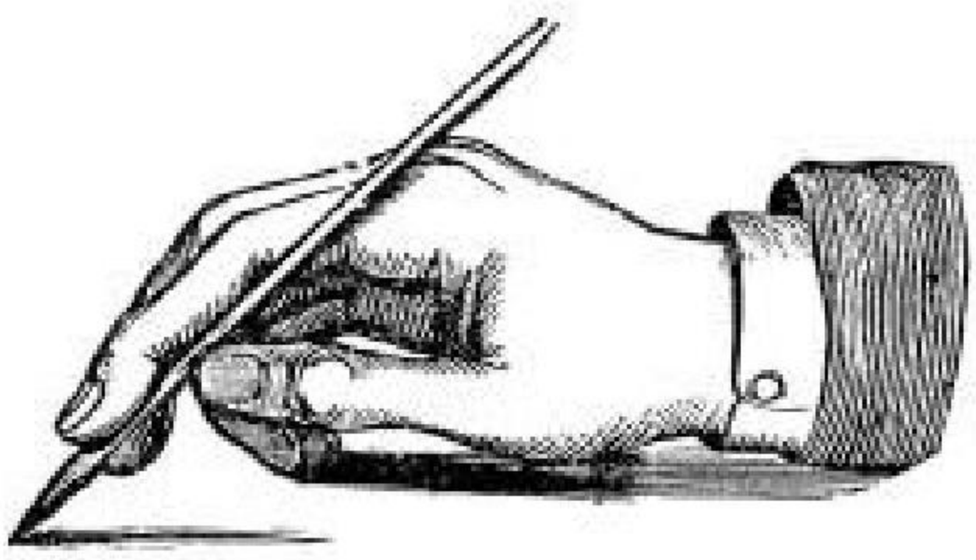

କ୍ଷୟ

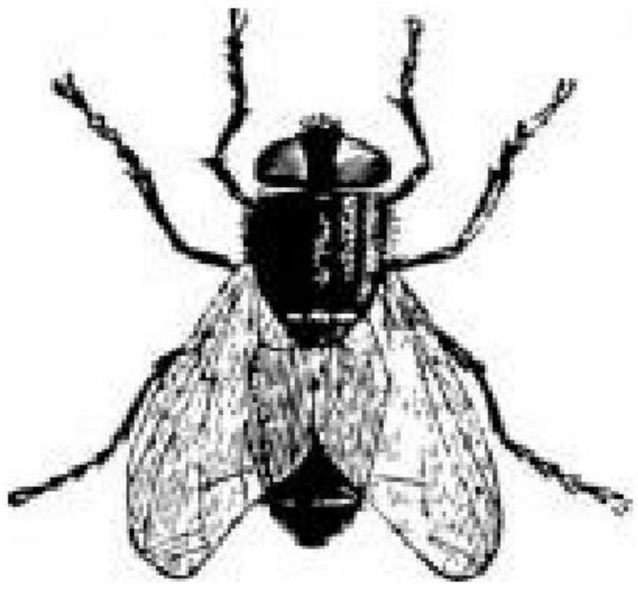

କ୍ଷୁଦ୍ର

କ୍ଷତ୍ରିୟ

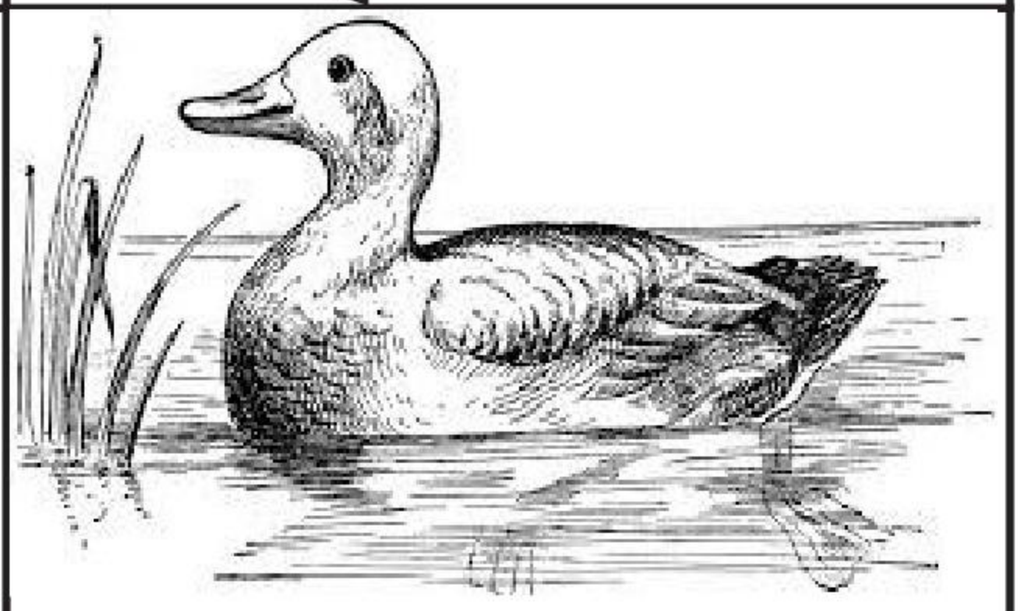

ଜ୍ଞାନୀ

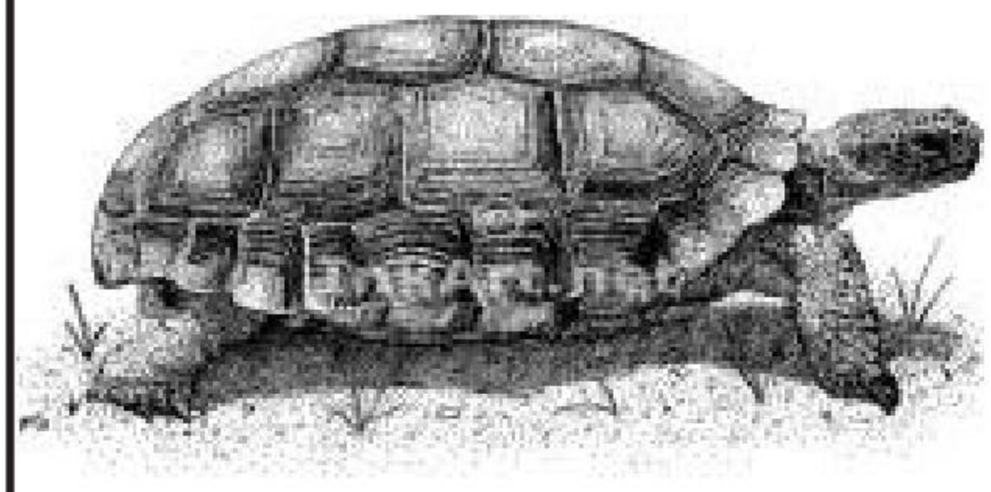

କ୍ଷୀର

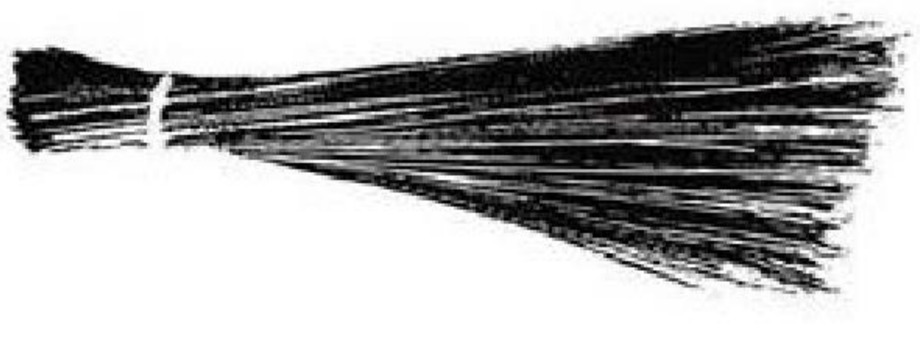

ଜ୍ଞାନ

ଵ

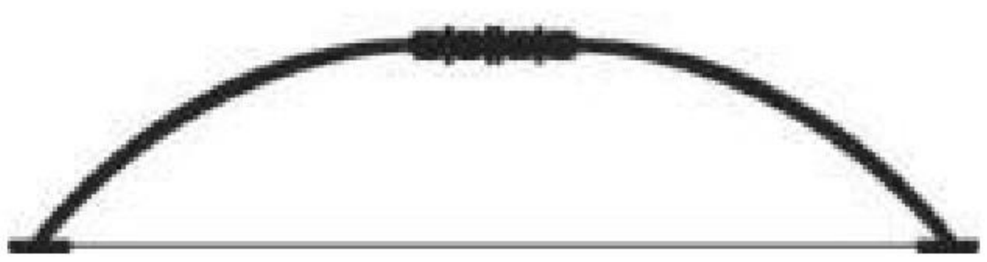

ଵଵ

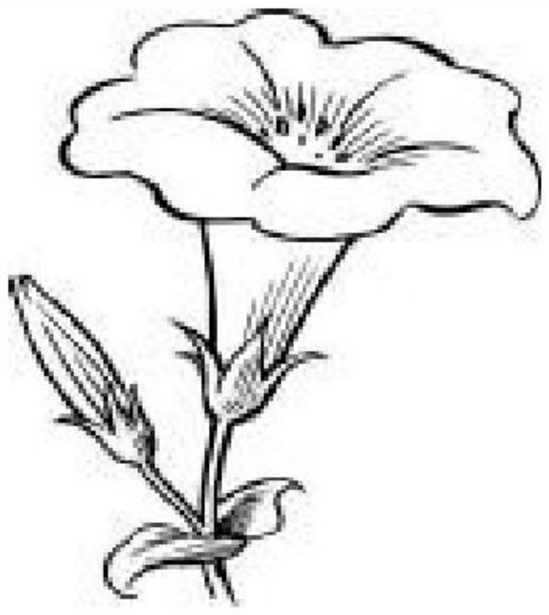

ଵଵଵ

ଵଵଵଵ

ଵଵଵଵଵ

ଵଵଵଵଵଵ

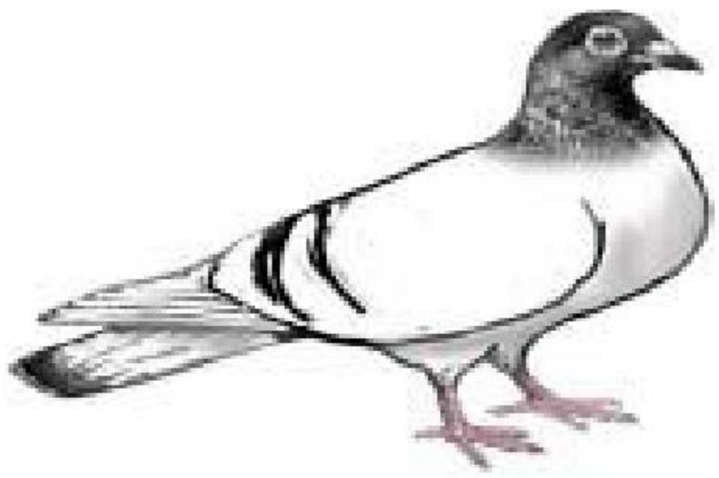

ଵଵଵଵଵଵଵ

ଵଵଵଵଵଵଵଵ

ସ

ସକ୍ଷ

ଓସର୍

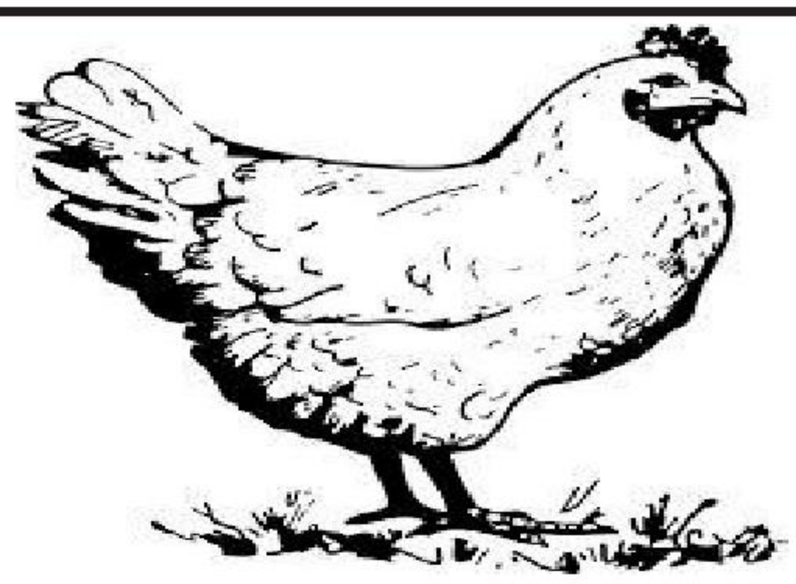

ଘ୍ସଙ୍କ

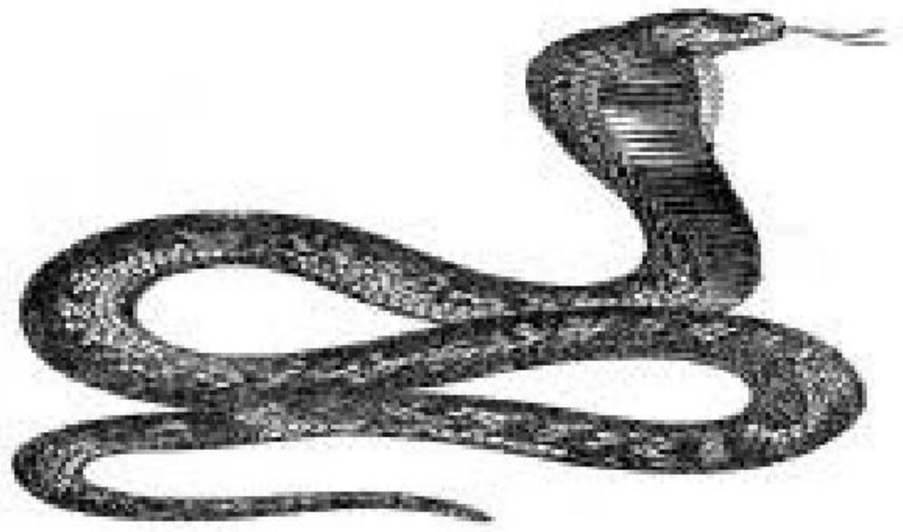

ଭସଏ

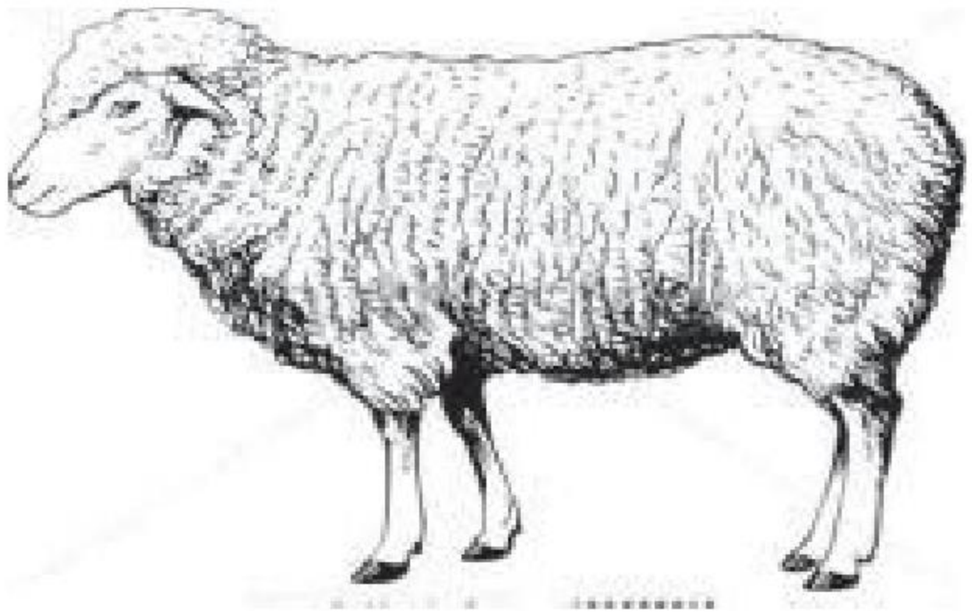

ଙ୍କସନ୍ଧ୍ସ

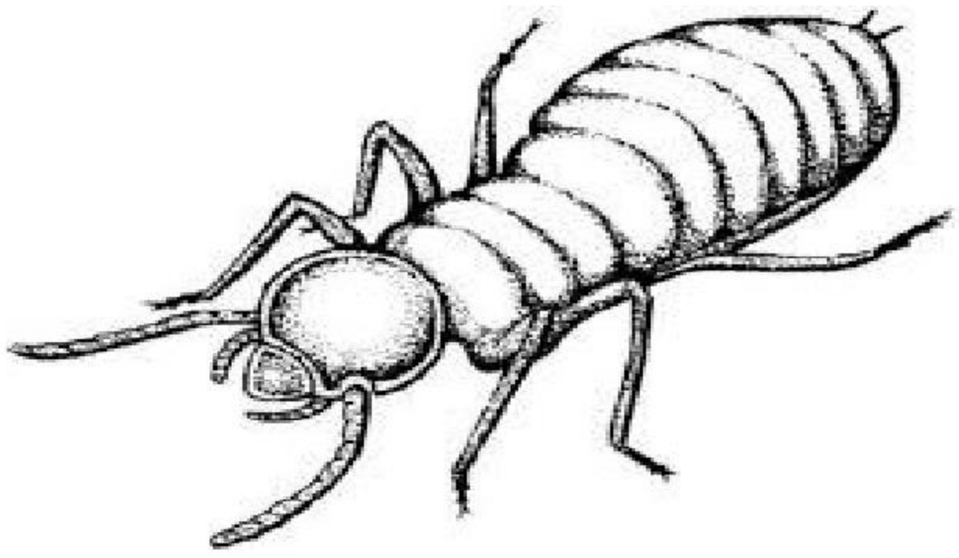

ଭସଉସକ୍ର

ଙ୍କା

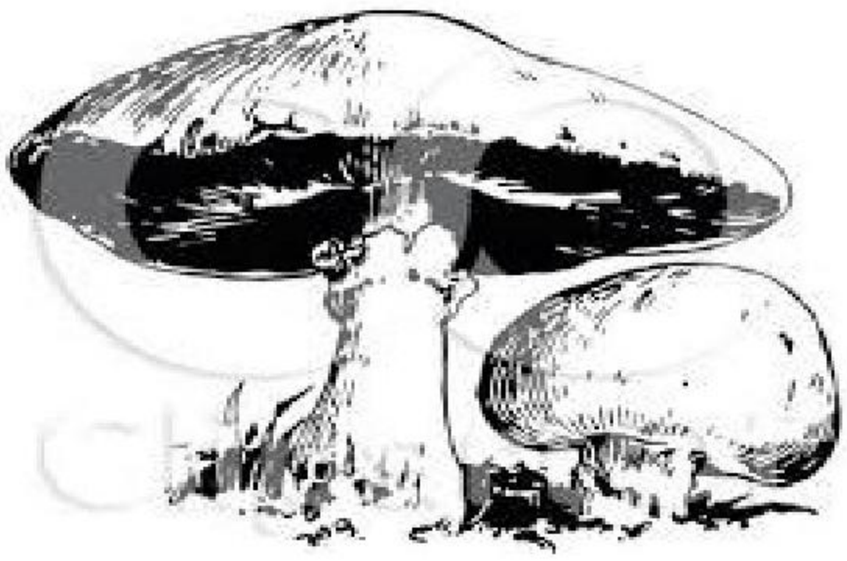

ଙ୍କାଉ

ଙ୍କାକ୍ଷସ

ଶଙ୍କାଯୁଙ୍କା

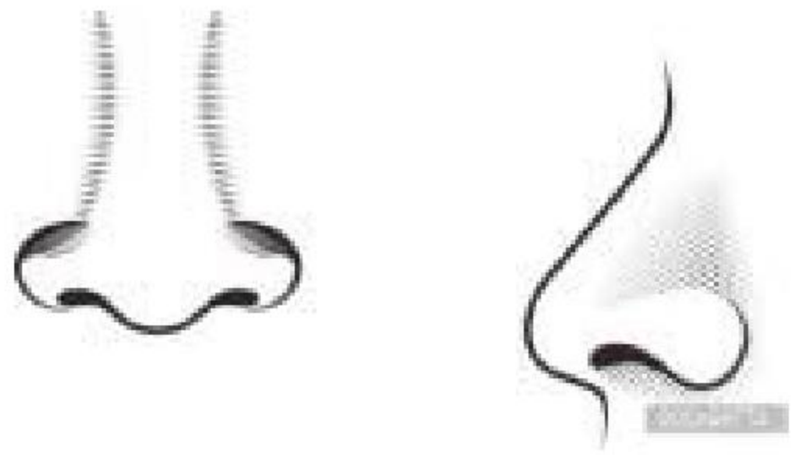

ଙ୍କାଙ୍କାଚ୍ଛ

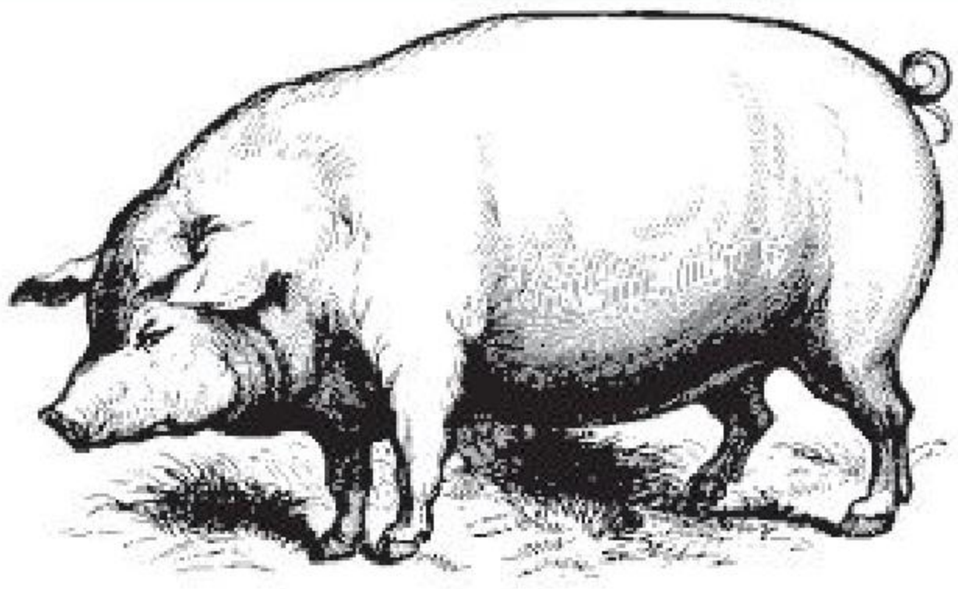

ଘ୍ଟଙ୍କାଳଙ୍କାକ୍ସସ

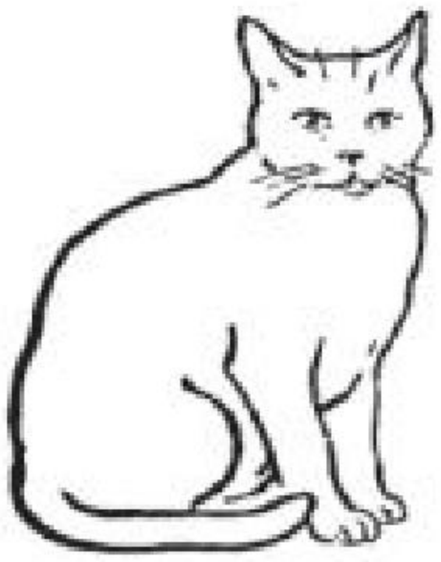

କ୍ଟୁଙ୍କାଘ୍ଟସ

ଓ

ଙ୍କରଉ

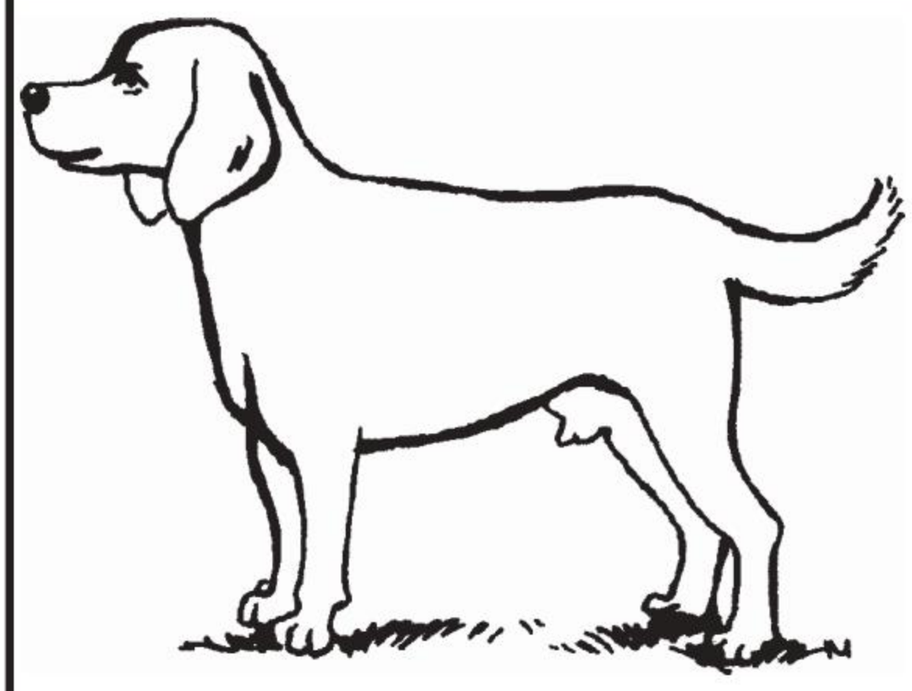

ଘ୍ରଉଞବ

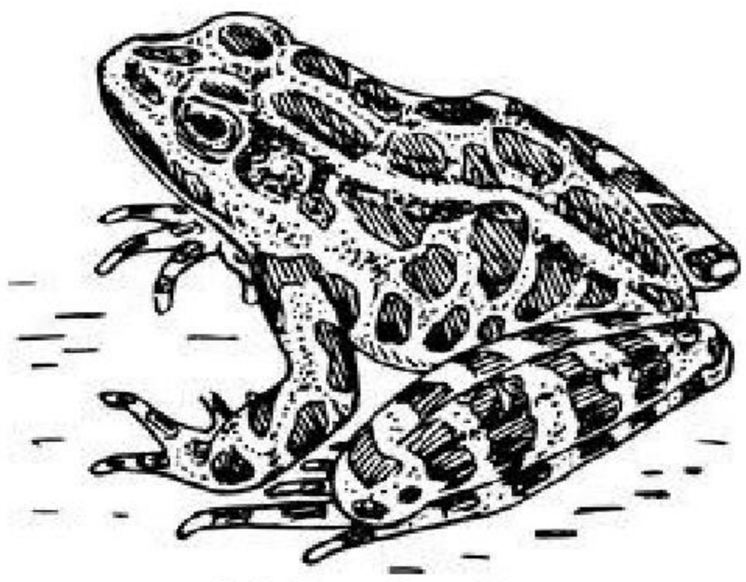

ମଙ୍କଳିର

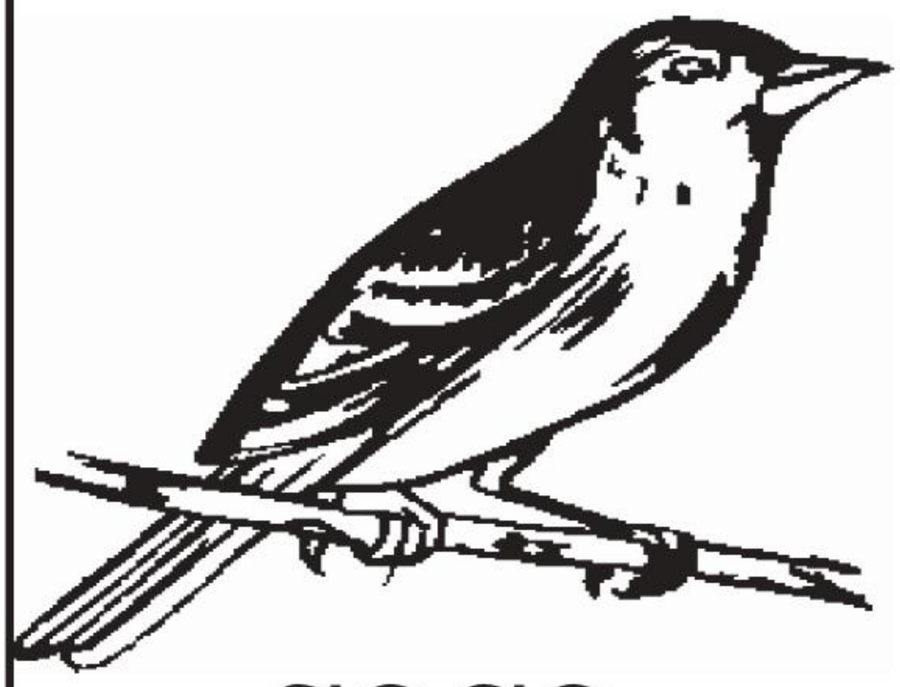

ମରଘର

ଳରଛବଉ

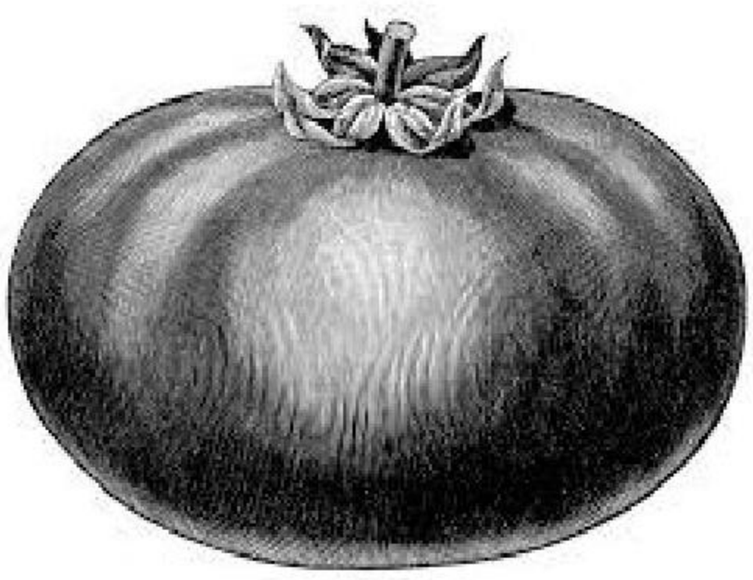

ଭରକ୍ଷବଞସ

କ୍ଟ - କ୍ଟ୍ରଙ୍କଂଭଙ୍କଂମସଓ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅକ୍ଷର ପୂର୍ବରେ ଠ ଯୋଗ କରି ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା :-

କ୍ଟକ୍ଟ୍ର ଓପ୍ / ଅପ୍	କ୍ଟକ୍ଷ ଓଲ୍ / ଅଲ୍	କ୍ଟଚ୍ଚ ଓୟ୍ / ଅୟ୍	କ୍ଟଏ ଓଂ / ଅଂ	କ୍ଟହ୍ନ ଓଜ୍ / ଅଜ୍	କ୍ଟଭ	କ୍ଟଔ
କ୍ଟଐ ଓ : / ଅଃ	କ୍ଟସ୍ପ ଓସ୍ / ଅସ୍	କ୍ଟଯ୍ଟ ଓଡ୍ / ଅଡ୍	କ୍ଟଓ ଓତ୍ / ଅତ୍	କ୍ଟଷ୍ଟ ଓହ୍ / ଅହ୍	କ୍ଟମ ଓଚ୍ / ଅଚ୍	କ୍ଟଉ
କ୍ଟଳ ଓକ୍ / ଅକ୍	କ୍ଟକ୍ଟ୍ର ଓର୍ / ଅର୍	କ୍ଟଘ ଓଣ୍ / ଅଣ୍	କ୍ଟଗ ଓଗ୍ / ଅଗ୍	କ୍ଟଙ୍କ ଓମ୍ / ଅମ୍	କ୍ଟଭ ଓନ୍ / ଅନ୍	କ୍ଟଗ୍ଟ ଓଟ୍ / ଅଟ୍
କ୍ଟଶ ଓଳ୍ / ଅଲ୍						

ମୁଣ୍ଡାରୀ ରୁ ହିନ୍ଦୀ ଏବଂ ଓଡିଆ ର ରୂପାନ୍ତର :-

ଳକ୍ଟ କ / କ	ଳଷକ୍ଟ ଖ / ଖ	ଶକ୍ଟ ଗ / ଗ	ଶଷକ୍ଟ ଘ / ଘ	ମକ୍ଟ ଚ / ଚ	ମଷକ୍ଟ ଛ / ଛ	ହକ୍ଟ ଜ / ଜ
ହଷକ୍ଟ ଝ / ଝ	ଗ୍ଟକ୍ଟ ଟ / ଟ	ଗ୍ଟଷକ୍ଟ ଠ / ଠ	ୟକ୍ଟ ଡ / ଡ	ୟଷକ୍ଟ ଢ / ଢ	ଘକ୍ଟ ଣ / ଣ	ଞକ୍ଟ ତ / ତ
ଞଷକ୍ଟ ଥ / ଥ	ଉକ୍ଟ ଦ / ଦ	ଉଷକ୍ଟ ଧ / ଧ	ଭକ୍ଟ ନ / ନ	କ୍ଟକ୍ଟ ପ / ପ	କ୍ଟ୍ରଷକ୍ଟ ଫ / ଫ	ଭକ୍ଟ ବ / ବ
ଭଷକ୍ଟ ଭ / ଭ	ଙ୍କକ୍ଟ ମ / ମ	କ୍ଟ୍ରକ୍ଟ ର / ର	ଖକ୍ଟ ଳ / ଳ	ଗ୍ଟକ୍ଟ ସ / ସ	ଷକ୍ଟ ହ / ହ	ଚକ୍ଟ ୟ / ୟ
କ୍ଷକ୍ଟ ଲ / ଲ						

ବ - କ୍ତ୍ରଙ୍କଭଙ୍କମସଓ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅକ୍ଷର ପୂର୍ବରେ a ଯୋଗ କରି ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା :-

ବକ୍ତ୍ର आप् / ଆପ୍	ବକ୍ଷ आल् /ଆଲ୍	ବଚ୍ଚ आय् /ଆୟ୍	ବଏ आं / ଅଂ	ବହ୍ନ आज् /ଆଜ୍	ବଭ	ବଔ
ବଐ आ : / ଆଃ	ବସ୍ତ୍ର आस् /ଆସ୍	ବଯ୍ୟ आड् / ଆଡ୍	ବଙ୍କ आत् / ଆତ୍	ବଷ୍ଟ आह् / ଆହ୍	ବମ आच् /ଆଚ୍	ବଓ
ବଳ आक् /ଆକ୍	ବକ୍ସ आर् / ଆର୍	ବଘ୍ଘ आण् /ଆଣ୍	ବଞ୍ଚ आस्/ଆସ୍	ବଙ୍କ आम् /ଆମ୍	ବଭ आन् / ଆନ୍	ବସ୍ମ आट् / ଆଟ୍
ବଖ आळ् /ଆଲ୍						

ମୁଣ୍ଡାରୀ ରୁ ହିନ୍ଦୀ ଏବଂ ଓଡିଆ ର ରୂପାନ୍ତର :-

ଳବ का / का	ଳଷବ खा / खा	ଶବ गा / गा	ଶଷବ घा / घा	ମବ चा / चा	ମଷବ छा / छा	ହବ जा / जा
ହଷବ झा / झा	ସ୍ମବ टा / टा	ସ୍ମଷବ ठा / ठा	ୟବ डा / डा	ୟଷବ ढा / ढा	ଘବ णा / णा	ଞବ ता / ता
ଞଷବ था / था	ଉବ दा / दा	ଉଷବ धा / धा	ଭବ ना / ना	କ୍ତ୍ରବ पा / पा	କ୍ତ୍ରଷବ फा / फा	ଭବ बा / बा
ଭଷବ भा / भा	ଙ୍କବ मा / मा	କ୍ମବ रा / रा	ଖବ ळा / ला	ସ୍ପବ सा / सा	ଷବ हा / हा	ଛବ या / य
କ୍ଷବ ला / ला						

ସ - କ୍ତ୍ରଙ୍କଭଙ୍କମସଓ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅକ୍ଷର ପୂର୍ବରେ i ଯୋଗ କରି ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା :-

ସକ୍ତ୍ର ଇପ୍ / ଇପ୍	ସକ୍ଷ ଇଲ୍ /ଇଲ୍	ସଚ୍ଚ ଇୟ୍ /ଇୟ୍	ସଏ ଇଂ / ଇଂ	ସହ୍ନ ଇଜ୍ /ଇଜ୍	ସଭ	ସଔ
ସଐ ଇ : / ଇଃ	ସତ୍ତ୍ୱ ଇସ୍ /ଇସ୍	ସନ୍ଧ୍ୟ ଇଡ୍ / ଇଡ୍	ସଞ୍ଚ ଇତ୍ / ଇତ୍	ସଷ୍ଟ ଇହ୍ / ଇହ୍	ସମ ଇଚ୍ /ଇଚ୍	ସଓ
ସଳ ଇକ୍ /ଇକ୍	ସକ୍ସ ଇର୍ / ଇର୍	ସଘ ଇଣ୍ /ଇଣ୍	ସଶ ଇଗ୍ / ଇଗ୍	ସଙ୍କ୍ଷ ଇମ୍ /ଇମ୍	ସଭ୍ର ଇନ୍ / ଇନ୍	ସଗ୍ଧ ଇଟ୍ / ଇଟ୍
ସଖ ଇଳ୍ /ଇଲ୍						

ମୁଣ୍ଡାରୀ ରୁ ହିନ୍ଦୀ ଏବଂ ଓଡିଆ ର ରୂପାନ୍ତର :-

ଳସ କି / କି	ଳଷସ ଖି / ଖି	ଶସ ଗି / ଗି	ଶଷସ ଘି / ଘି	ମସ ଚି / ଚି	ମଷସ ଛି / ଛି	ହସ ଜି / ଜି
ହଷସ ଝି / ଝି	ଗ୍ଧସ ଟି / ଟି	ଗ୍ଧଷସ ଠି / ଠି	ୟସ ଡି / ଡି	ୟଷସ ଢି / ଢି	ଘସ ଣି / ଣି	ଞସ ତି / ତି
ଞଷସ ଥି / ଥି	ଉସ ଦି / ଦି	ଉଷସ ଧି / ଧି	ଭସ ନି / ନି	କ୍ତ୍ରସ ପି / ପି	କ୍ତ୍ରଷସ ଫି / ଫି	ଭସ ବି / ବି
ଭଷସ ଭି / ଭି	ଙ୍କସ ମି / ମି	କ୍ମସ ରି / ରି	ଖସ ଳି / ଳି	ଗ୍ଧସ ସି / ସି	ଷସ ହି / ହି	ଛସ ୟି / ୟି
କ୍ଷସ ଲି / ଲି						

ଙ୍କ – ଛ୍ରଙ୍କଭଙ୍କମସଓ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅକ୍ଷର ପୂର୍ବରେ **u** ଯୋଗ କରି ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା :-

ଙ୍କଛ୍ର ଉପ୍ / **ଉପ୍**	ଙ୍କକ୍ଷ ଉଲ୍ /**ଉଲ୍**	ଙ୍କଚ ଉୟ୍ /**ଉୟ୍**	ଙ୍କଏ ଉଂ / **ଉଂ**	ଙ୍କହ୍ନ ଉଜ୍ /**ଉଜ୍**	ଙ୍କଭ	ଙ୍କଐ
ଙ୍କଐ ଉ : / **ଉଃ**	ଙ୍କବ୍ଧ ଉସ୍ /**ଉସ୍**	ଙ୍କଯ୍ଧ ଉଡ୍ / **ଉଡ୍**	ଙ୍କଞ ଉତ୍ / **ଉତ୍**	ଙ୍କଷ୍ଠ ଉହ୍ / **ଉହ୍**	ଙ୍କମ ଉଚ୍ /**ଉଚ୍**	ଙ୍କଓ
ଙ୍କଳ ଉକ୍ /**ଉକ୍**	ଙ୍କକ୍ଵ ଉର୍ / **ଉର୍**	ଙ୍କଘ ଉଣ୍ /**ଉଣ୍**	ଙ୍କଗ ଉଗ୍ / **ଉଗ୍**	ଙ୍କଙ୍କ ଉମ୍ /**ଉମ୍**	ଙ୍କଭ ଉନ୍ / **ଉନ୍**	ଙ୍କଘ୍ନ ଉଟ୍ / **ଉଟ୍**
ଙ୍କଖ ଉଳ୍ /**ଉଲ୍**						

ମୁଣ୍ଡାରୀ ରୁ ହିନ୍ଦୀ ଏବଂ ଓଡିଆ ର ରୂପାନ୍ତର :-

ଳଙ୍କ କୁ / **କୂ**	ଳଷଙ୍କ କରଶ / **ଖୂ**	ଶଙ୍କ ଗୁ / **ଗୂ**	ଶଷଙ୍କ ଘୁ / **ଘୂ**	ମଙ୍କ ଚୁ / **ଚୂ**	ମଷଙ୍କ ଛୁ / **ଛୂ**	ହଙ୍କ ଜୁ / **ଜୂ**
ହଷଙ୍କ ଝୁ / **ଝୂ**	ଘ୍ଵଙ୍କ ଟୁ / **ଟୂ**	ଘ୍ଵଷଙ୍କ ଠୁ / **ଠୂ**	ଯ୍ଙ୍କ ଡୁ / **ଡୂ**	ଯ୍ଷଙ୍କ ଢୁ / **ଢୂ**	ଘଙ୍କ ଣୁ / **ଣୂ**	ଞଙ୍କ ତୁ / **ତୂ**
ଞଷଙ୍କ ଥୁ / **ଥୂ**	ଉଙ୍କ ଦୁ / **ଦୂ**	ଉଷଙ୍କ ଧୁ / **ଧୂ**	ଭଙ୍କ ନୁ / **ନୂ**	ଛ୍ରଙ୍କ ପୁ / **ପୂ**	ଛ୍ରଷଙ୍କ ଫୁ / **ଫୂ**	ଭଙ୍କ ବୁ / **ବୂ**
ଭଷଙ୍କ ଭୁ / **ଭୂ**	ଞ୍ଜଙ୍କ ମୁ / **ମୂ**	କ୍ଵଙ୍କ ରୁ / **ରୂ**	ଖ୍ଙ୍କ ଳୁ / **ଳୂ**	ଘ୍ଵଙ୍କ ସୁ / **ସୂ**	ଷଙ୍କ ହୁ / **ହୂ**	ଛଙ୍କ ୟୁ / **ୟୂ**
କ୍ଷଙ୍କ ଲୁ / **ଲୂ**						

ର – କ୍ତ୍ରଙ୍କଭଙ୍କମସଓ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅକ୍ଷର ପୂର୍ବରେ e ଯୋଗ କରି ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା :-

ରକ୍ତ୍ର ଏପ୍ / **ଏପ୍**	ରକ୍ଷ ଏଲ୍ /**ଏଲ୍**	ରଚ୍ଚ ଏୟ୍ /**ଏୟ୍**	ରଏ ଏଂ / **ଏଂ**	ରହ୍ନ ଏଜ୍ /**ଏଜ୍**	ରଭ	ରଔ
ରଐ ଏ : / **ଏଃ**	ରତ୍ସ ଏସ୍ /**ଏସ୍**	ରଯ୍ୟ ଏଡ୍ / **ଏଡ୍**	ରଞ୍ଚ ଏତ୍ / **ଏତ୍**	ରଷ୍ଟ ଏହ୍ / **ଏହ୍**	ରମ ଏଚ୍ /**ଏଚ୍**	ରଉ
ରଳ ଏକ୍ /**ଏକ୍**	ରକ୍ସ ଏର୍ / **ଏର୍**	ରଘ ଏଣ୍ /**ଏଣ୍**	ରଗ ଏଗ୍ / **ଏଗ୍**	ରଙ୍କ ଏମ୍ /**ଏମ୍**	ରଭ ଏନ୍ / **ଏନ୍**	ରତ୍ୱ ଏଟ୍ / **ଏଟ୍**
ରଖ ଏଳ୍ /**ଏଲ୍**						

ମୁଣ୍ଡାରୀ ରୁ ହିନ୍ଦୀ ଏବଂ ଓଡିଆ ର ରୂପାନ୍ତର :-

ଳର के / **କେ**	ଳଷର खे / **ଖେ**	ଶର गे / **ଗେ**	ଶଷର घे / **ଘେ**	ମର चे / **ଚେ**	ମଷର छे / **ଛେ**	ହର जे / **ଜେ**
ହଷର झे / **ଝେ**	ତ୍ୱର टे / **ଟେ**	ତ୍ୱଷର ठे / **ଠେ**	ଯ୍ୟର डे / **ଡେ**	ଯ୍ୟଷର ढे / **ଢେ**	ଘର णे / **ଣେ**	ଞର ते / **ତେ**
ଞଷର थे / **ଥେ**	ଉର दे / **ଦେ**	ଉଷର धे / **ଧେ**	ଭର ने / **ନେ**	କ୍ତ୍ରର पे / **ପେ**	କ୍ତ୍ରଷର फे / **ଫେ**	ଭର बे / **ବେ**
ଭଷର भे / **ଭେ**	ଙ୍କର मे / **ମେ**	କ୍ସର रे / **ରେ**	ଖର ळे / **ଳେ**	ତ୍ସର से / **ସେ**	ଷର हे / **ହେ**	ଛର ये / **ୟେ**
କ୍ଷର ले / **ଲେ**						

ari bani

ସୁଣ୍ଡାରୀ ବାନି

କ୍ଷ ଅ	ଜ୍ଞ ଅପ୍	କ୍ଷ ଅଲ୍	ଛ ଅୟ୍	ଏ ଅଂ		
a ଆ	ହ ଆଜ୍	ଭ ଆବ୍	ଔ ଆଞ୍ଚ୍	ଐ ଆଃ		
ସ ଇ	ବ୍ଧ ଇସ୍	ଯ୍ୟ ଇଡ୍	ଓ ଇତ୍	ଷ ଇହ୍		
ଙ୍କ ଉ	ମ ଉଚ୍	ଊ ଉଦ୍	ଳ ଉକ୍	କ୍ର ଉର୍		
ର ଏ	ଘ ଏଣ୍	ଶ ଏଗ୍	ଙ୍କ ଏମ୍	ଭ ଏନ୍	ଗ୍ଧ ଏଟ୍	ଖ ଏଲ୍

ToG

ତଂ

ଚ୍ଛ ମୁଁହର୍ ତଂ	ର ତୟର୍ ତଂ	ି ଇକିର୍ ତଂ	ଲ ଅଜଦ୍ ତଂ

କ୍ଷରଭରଳବ

ସଂଖ୍ୟା

୦	୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯
୦	୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯
ଶୂନ୍	ମଦ୍	ବାର୍	ଆପି	ଉପୁନ୍	ମଣେ	ତୁରି	ଏୟା	ଇରାଲ୍	ଆରେ